

Govern de les Illes Balears

Conselleria d'Educació i Cultura
Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat

Instruccions del director general d'Innovació i Formació del Professorat referida als fisioterapeutes que intervenen en els centres educatius de les Illes Balears durant el curs 2009-2010

En aplicació de la responsabilitat de la Direcció General d'Innovació i Formació del Professorat, a través del Servei d'Atenció a la Diversitat, dict les següents instruccions per al curs 2009-2010 amb la finalitat d'orientar el desenvolupament de les funcions de fisioterapeuta dins l'organització escolar.

Determinats centres educatius de les Illes Balears compten amb la intervenció de l'especialista en fisioteràpia, que col·labora amb la resta del professorat en la resposta a les necessitats educatives especials que planteja l'alumnat amb discapacitat motriu. La intervenció del fisioterapeuta a l'àmbit educatiu requereix entendre la seva feina en termes educativo-curriculars i no medicoclínics. L'enfocament de la fisioteràpia escolar estableix com a finalitat la millora de la qualitat de vida de l'alumnat facilitant-li l'accés al currículum escolar de la forma més normalitzada possible. El fisioterapeuta planifica i du a terme les tasques de prevenció, avaluació motriu i habilitació física dels alumnes i del seu entorn a l'àmbit escolar.

L'objectiu principal de l'aplicació de la fisioteràpia escolar és aconseguir el màxim desenvolupament de les possibilitats motrius de l'alumne amb necessitats educatives especials, l'adopció d'hàbits posturals i d'higiene, l'adequació de l'esforç demanat a les possibilitats reals i l'habilitació de les destreses motrius bàsiques.

Destinatari

L'atenció fisioterapèutica s'adreçarà a aquell alumnat que presenti necessitats educatives especials associades a discapacitat motriu o física, escolaritzat a centres públics d'educació infantil i primària en primer lloc, i als instituts d'educació secundària en segon terme. Quan sigui necessari establir prioritats d'intervenció, es tendran en compte els següents criteris:

- Alumnes escolaritzats a Unitats Educatives amb Currículum Propi (UECP) i centres preferents per escolaritzar alumnes amb discapacitats motrius.
- Alumnes de menor edat.
- Alumnes amb discapacitat motrius més greus associades a: paràlisi cerebral, espina bífida, hemiparèsies...

- Alumnes amb necessitats educatives especials segons dictamen d'escolarització, amb un baix nivell d'autonomia en els desplaçaments.

En cap cas serà un criteri de decisió l'absència de tractament de fisioteràpia a l'àmbit sanitari.

Tramitació de les demandes d'intervenció fisioterapèutica

Els equips directius, a través dels Serveis d'Orientació Educativa pertinents en cada cas, faran arribar el full de demanda d'intervenció al fisioterapeuta, que farà una valoració de la necessitat i possibilitat d'oferir aquest recurs segons els criteris establerts.

Feta la valoració, el fisioterapeuta proposarà el grau i tipus d'intervenció en cada cas i emplenarà l'apartat corresponent del full de demanda, una còpia del qual es farà arribar al Servei d'Atenció a la Diversitat.

Les eines establertes per recollir, sistematitzar la informació per fer la valoració de necessitats i la conseqüent proposta d'intervenció, són principalment:

- **Escales de valoració de la vida diària.**
- **Informe d'avaluació de l'alumne per recollir dades.**
- **Tests d'avaluació de les funcions motrius.**

Funcions del fisioterapeuta

1. En relació amb l'alumnat:

- a) Realitzar la valoració motriu d'un/a alumne/a amb NEE per tal d'establir el seu grau d'afectació i determinar els recursos necessaris per facilitar-li l'accés al currículum.
- b) Planificar i dur a terme el procés d'intervenció amb l'alumne/a amb disminució motriu: definició dels objectius, elaboració del programa d'habilitació específica per a cada alumne, planificació del control postural, disseny d'adaptacions...
- c) Realitzar el seguiment de la intervenció i, a final de curs, elaborar la memòria, on constarà la previsió de continuar o no per al proper curs.
- d) El fisioterapeuta proposarà quan un usuari es pot donar d'alta o continua rebent atenció.

- e) Quan un alumne es doni de baixa del servei, a proposta del fisioterapeuta, aquest elaborarà l'informe corresponent, que l'inclourà a l'expedient escolar. Així mateix informará l'equip de suport, l'orientador i la família.
- f) Informar sobre l'adquisició de material adaptat, en col·laboració amb l'orientador del centre.

2. En relació amb el centre educatiu:

- a) El fisioterapeuta ha de ser membre de l'equip de suport del centre de destinació si és d'educació primària o del departament d'orientació del centre si és de secundària. Així participarà en l'elaboració del pla d'actuació anual i la memòria de l'equip de suport, mantindrà una coordinació estable amb l'equip de suport i els professionals implicats en cada cas, col·laborarà en l'elaboració de l'ACI, etc.
- b) Assistirà a les reunions de l'equip de suport sempre que, per part del fisioterapeuta o coordinador de l'equip de suport, es consideri necessari.

3. En relació amb el professor tutor i els professionals que intervenen en l'alumne:

- a) Col·laborar en el seguiment de programes específics relacionats amb la seva especialitat.
- b) Col·laborar en la presa de decisions sobre adaptacions curriculars individualitzades.
- c) Informar el tutor/equip educatiu dels aspectes que s'estableixen en la intervenció individual de reeducació i/o habilitació física.
- d) Assessorar sobre la manera de realitzar els diferents canvis posturals i sobre la periodicitat amb què s'han de dur a terme.
- e) Coordinar-se amb serveis i especialistes externs al centre educatiu en el casos que sigui necessari.
- f) A l'horari del fisioterapeuta constarà un temps dedicat a l'atenció indirecta, com ara: valoracions, reunions i coordinacions, etc., que podria ser aproximadament de dues hores a la setmana en funció de les necessitats.

4. En relació amb els pares:

El fisioterapeuta, amb el coneixement i acord del tutor, podrà convocar els pares amb la finalitat d'orientar i assessorar en el seguiment de programes específics i sobre la manera de realitzar els canvis posturals.

Centre de referència. Pla i memòria.

Tots els fisioterapeutes, itinerants o no, estan inscrits en aquests moments a un centre de referència, normalment on hi ha més casos per atendre, a afectes d'emplenar desplaçaments, rebre documentació, convocatòries de reunions, etc., al qual trametran les situacions de baixa laboral i justificació d'absències si es produeixen.

El fisioterapeuta col·laborarà en la confecció del pla d'actuació de l'equip de suport del centre i en la corresponent memòria a final de curs.

En el **pla d'actuació** el fisioterapeuta establirà els objectius, les actuacions a realitzar i la planificació de la seva intervenció.

La **memòria** serà una reflexió i una avaluació de les activitats realitzades, els aspectes positius i negatius que han influït en la tasca diària, la proposta de modificacions i millores per al curs següent.

En els centres que no són de referència, quan a final de curs es consideri necessari realitzar una valoració i comunicar propostes de canvis i millora, es redactarà un informe final que es lliurarà a la direcció del centre per ser inclosa a la memòria general.

Planificació i horari del fisioterapeuta:

La proposta d'horari es reflectirà al full establert al respecte i inclourà els centres i la distribució horària de cada dia, amb el nom de l'alumnat susceptible d'atenció directa distribuït segons les sessions corresponents.

Una vegada emplenat, s'ha d'enviar a principi de curs al Servei d'Atenció a la Diversitat per a la seva aprovació. El fisioterapeuta en farà arribar una còpia al director de cada centre.

Els fisioterapeutes assignats a un sol centre i que no itinerin fora del municipi, abans d'enviar l'horari al Servei d'Atenció a la Diversitat, afegiran el vist i plau del director.

La jornada diària ha de cobrir 7 hores fins les 35 setmanals, que es poden fer en jornada de dematí entre les 8 i les 15 hores amb una flexibilitat de 30 minuts (de 8,30 a 15,30 h). En cas de donar atenció a alumnes escolaritzats a centres que tenen la jornada escolar partida, l'horari d'atenció del fisioterapeuta s'hi adaptarà.

La participació a les reunions de l'equip de suport del centre de referència o d'un altre centre serà decidida a proposta del coordinador i del mateix fisioterapeuta, quan el contingut de l'ordre de dia inclogui temes relacionats amb la seva especialitat i no pertorbi de manera regular l'horari d'atenció directa.

Criteris per a l'elaboració dels horaris:

- L'horari del fisioterapeuta ha de respectar l'horari de funcionament dels centres escolars.
- Es procurarà intervenir en els instituts d'ensenyament secundari (IES) a primera hora (de 8 a 9 h) o a la darrera (de 14 a 15 h). En el cas que no sigui possible, aquestes es dedicaran al treball personal, a les tasques de coordinació, a l'atenció o revisió de noves demandes, a l'atenció indirecta, etc.
- Es preveuran sempre les hores de coordinació i de treball personal dins l'horari general (amb un mínim de 2h setmanals).

Plans d'actuació individuals dels alumnes i memòries

A principi de curs s'enviarà al Servei d'Atenció a la Diversitat el pla individual d'actuació que proposen per a cada alumne, segons el model establert. A final de curs s'emplenarà la part referida a la **memòria o informe d'avaluació en el mateix model**. A més, s'ha de lliurar un exemplar de cada un al centre que l'inclourà al corresponent expedient escolar.

Previsió per al següent curs

A final de curs s'enviarà al Servei d'Atenció a la Diversitat, conjuntament amb les memòries dels alumnes, una planificació aproximada sobre la previsió per al curs següent, amb una primera proposta d'alumnes i sessions (segons model annex 2).

Indemnitzacions per raons de servei (dietes)

A finals de cada mes s'ha d'emplenar el formulari signat pel director del centre amb els corresponents desplaçaments. La normativa, el procediment i el formulari específic per a fisioterapeutes es troba disponible a l'apartat corresponent a Secretaria General Tècnica en la pàgina web:

<http://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?estua=519&lang=ca&codi=109111&coduo=519>

Instruccions

Les funcions de l'especialista en fisioteràpia també es poden trobar al punt 4.3.4 de les Instruccions per a l'organització i el funcionament dels Centres Públics de segon cycle d'Educació Infantil i Educació Primària per al curs 2009-2010, que es troben accessibles a:

<http://www.caib.es/govern/sac/fitxa.do?estua=36&lang=ca&codi=346997&coduo=36>

Palma, 9 de novembre de 2009